

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 091 307/99 - 1450
Signatura: vilas101

Oblastní pracoviště č. 9 Hradec Králové
Okresní pracoviště Hradec Králové

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Mateřská škola, Kršovka 478/478, Smiřice 503 03
Identifikátor ředitelství:	600 088 464
IZO:	107 581 892
Ředitelka školy:	Eva Brožová
Zřizovatel:	Město Smiřice, Palackého 106/106, Smiřice PSČ 503 03
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Hradec Králové, M. Horákové 504, PSČ 500 06
Termín inspekce:	31. března a 6. dubna 1999
Inspektoři:	Mgr. Miluše Urbanová Miloslava Beránková Mgr. Věra Nosková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů. Řízení školy. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Roční plán školy na rok 1998/1999, hodnocení školního roku 1997/1998, třídní knihy, evidenční lístky, evidence docházky dětí, záznamy z provedených hospitací a pohospitačních rozhovorů, vnitřní řád školy, výchovně vzdělávací plány, režim dne, personální dokumentace, kronika školy, pracovní náplně zaměstnanců, podklady pro BOZP a PO záznamy o dětech, zápisy z kontrolní činnosti, dokument „kapacitní listina pro školní rok 1998/1999“.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

Mateřská škola je čtyřtřídní, s celodenním provozem, navštěvuje ji 91 dětí. Je umístěna v zástavbě rodinných domků v dosahu centra města Smiřic. Součástí mateřské školy je školní jídelna.

1 Koncepční záměry, plánování výchovně vzdělávacího procesu

Koncepce školy z hlediska dlouhodobého rozvoje není stanovena. Plán práce na školní rok 1998/1999 je zpracován. Plánování je systematickou součástí řízení školy.

Tento materiál dále obsahuje koncepci výchovně vzdělávací práce školy, plánované akce školy - prezentace práce školy pro veřejnost, plán rozvoje materiálního vybavení a oprav, další činnost a vzdělávání učitelek, seznam pracovníků. Roční plán je hodnocen jako funkční nástroj řízení školy.

Pedagogické rady se konají zpravidla čtyřikrát až šestkrát ročně. Ve školním roce 1998/1999 byly dosud realizovány tři pedagogické rady. Zápisy z nich jsou vedeny v sešitě protokolárním způsobem, jsou stručné, mají požadovanou formální úroveň, jsou všemi zúčastněnými podepisovány. Organizování porad z hlediska četnosti a obsahu odpovídá potřebám čtyřtřídní školy. Obsahem je kromě přenosu sdělení z porad ředitelky mateřských škol rovněž řešení organizačních, provozních a v neposlední řadě pedagogických problémů. Kontrolou obsahu zápisů pedagogických rad bylo zjištěno, že záznamy v některých částech plně neodpovídají realitě, například informace z porad ředitelky jsou v zápise interpretovány nepřesně, zápisy jsou občas zavádějící.

Dále jsou realizovány provozní porady, které jsou svolávány dle potřeby, zápisy z nich jsou pořizovány a mají požadovanou formální úroveň.

Koncepční záměry a plánování výchovně vzdělávací práce jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

2 Odborné a pedagogické řízení

2.1 Organizační struktura

Ředitelka školy zde působí od roku 1989. Neprošla konkurzním řízením, do Mateřské školy ve Smiřicích byla jmenována současně s přeložením z jiné mateřské školy, kde rovněž zastávala funkci ředitelky školy. Administrativa řízení je vedena přehledně a funkčně.

Ředitelka plní své povinnosti plynoucí z §3 odst.1 zákona č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Pro organizaci výchovně vzdělávacího procesu a provozu předškolního zařízení vytvořila jasná pravidla umožňující efektivní řízení školy. Jmenovala svoji zástupkyni a přesně vymezila její kompetence.

Rozvržení pracovní doby je uzpůsobeno tak, že po celou dobu provozu mateřské školy je přítomna ředitelka či zástupkyně ředitelky.

Činnost zaměstnanců se odvíjí od kvalitně zpracovaného vnitřního řádu mateřské školy. Pracovníci školy znají přesně své povinnosti. Vnitřní řád je kdykoliv k nahlédnutí na nástěnce v šatně učitelek, rovněž tak jsou vyvěšeny zásady bezpečnosti provozu mateřské školy a stručný výtah z pracovního řádu, který je všemi řádně podepsán. Příchody a odchody zaměstnanců jsou denně zapisovány do docházkového sešitu.

Pro rodiče je na nástěnkách u vchodu k dispozici vnitřní řád pro rodiče, vymezující dobu provozu mateřské školy a pravidla, jejichž dodržování je ze strany rodičů žádoucí dodržovat, obsahují i práva rodičů a dětí. Na základě dohody vedení mateřské školy s místním pediatrem určuje jmenovaný dokument i povinnost rodičů předložit po nemoci dítěte lékařské potvrzení o jeho zdravotním stavu (pediatr vydává toto potvrzení bezplatně).

Kvalitně zpracován je rovněž režim dne, tvoří funkční nástroj organizačního řízení školy.

Mateřská škola je čtyřtřídní. Ředitelka školy udělila výjimku v počtu dětí ve všech třídách mateřské školy (v I. třídě na 21, v ostatních na 25 dětí) s následujícím zdůvodněním:

- škola vyhovuje všem hygienickým předpisům,
- pracovní doba je upravena tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí,
- každá třída má své sociální zařízení a svou šatnu,
- k dispozici je vlastní kuchyň a velká zahrada.

Samotné udělení výjimky je v kompetenci ředitelky (§ 4 odst. 8 vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb. o mateřských školách), rozsah výjimky je však v souvislosti se sníženým úvazkem jedné z učitelek hodnocen Českou školní inspekcí jako velmi závažný nedostatek. V průběhu inspekce projednala ředitelka školy se Školským úřadem v Hradci Králové k navýšení pracovního úvazku ze 40% na 60%, bezprostředně došlo k částečné nápravě stavu.

K navyšování počtu dětí ve třídách vedou ředitelku školy ekonomické požadavky Školského úřadu v Hradci Králové, vyplývající z výše státního normativu, který nepostačuje k financování optimálních a vyhláškou č. 35/1992 Sb. MŠMT ČR o mateřských školách stanovených počtů dětí ve třídě. Vyhláška tento počet stanovuje do počtu 20 dětí ve třídě. Přestože je tento počet překročen celkem ve všech třídách o 11 dětí, došlo současně k pokrácení pracovního úvazku učitelky.

Kladně je hodnocena realizace tzv. dělené přímé výchovně vzdělávací práce některých učitelek. Po ukončení dopoledního vyučování učitelky odcházejí a v odpoledních hodinách, kdy vedou pěvecký a literárně dramatický kroužek, se vrací na pracoviště. Tato organizace kroužků je ve vztahu k organizaci výchovně vzdělávací činnosti a potřebám dětí optimální.

Organizační struktura školy je s ohledem na podhodnocenou výši pedagogického úvazku, při současném rozsahu povolené výjimky hodnocena jako spíše podprůměrná.

2.2 Personální struktura

Kromě ředitelky školy zabezpečuje výchovně vzdělávací proces v mateřské škole sedm učitelek. Z toho podmínky pedagogické a odborné způsobilosti pro učitelství na mateřských školách splňuje pouze šest pracovníků. Učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti byla přijata jako zástup za mateřskou dovolenou, tato pracovníce dokončuje pedagogické studium v oboru vychovatelství. Ve druhém případě se jedná o pracovníci v důchodovém věku, která pracuje na zkrácený úvazek.

Vysokoškolské ani rozšiřující studium neabsolvovala žádná vyučující. Pedagogický sbor je stabilizovaný, většina učitelek setrvává v této mateřské škole řadu let.

Pracovní smlouvy jsou vystaveny na dobu neurčitou vyjma nekvalifikovaných učitelek, jejichž pracovní smlouva je vystavena do 31. července 1999.

Pracovní úvazek ředitelky je 18 hodin, pracovní úvazek učitelek 33 hodin týdně. Výjimkou je 60 % pracovní úvazek jedné učitelky (viz bod 2.1 inspekční zprávy).

Zjištěny byly nedostatky v efektivitě rozvržení pracovní doby učitelek (viz bod 9 inspekční zprávy).

Kromě pedagogických pracovníků zabezpečují provoz mateřské školy školník, uklízečka, vedoucí školní jídelny, vedoucí kuchařka a jedna pomocná kuchařka. Vedoucí školní jídelny má složený pracovní úvazek - 30% vedení školní jídelny a 70% jako pomocná kuchařka. Všichni provozní pracovníci pracují v trvalém pracovním poměru a 100% pracovním úvazku.

Personální struktura je hodnocena jako spíše podprůměrná. Hodnocení je záporně ovlivněno podhodnocením pedagogického úvazku učitelky a absencí pedagogické a odborné způsobilosti dvou vyučujících.

3 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitelka školy má zpracovaný plán kontrolní činnosti. Hospitace jsou prováděny ředitelkou školy. Ve školním roce 1998/1999 bylo uskutečněno třináct hospitací. Záznamy z nich mají požadovanou formální úroveň. Obsahují cíl a obsah hospitace. Některé záznamy preferují spíše popis sledované činnosti nad hodnotícím stanoviskem k didaktickým a metodickým zřetelům. Záznamy jsou podepsány vyučujícími, mají výpovědní hodnotu. Výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci.

Kontrola výsledků práce provozních pracovníků je dle sdělení ředitelky školy prováděna průběžně, písemné záznamy nejsou pořizovány. Jiné formy kontrolní činnosti nejsou realizovány. Kontrolní činnost pedagogické práce má optimální frekvenci, je efektivní.

Kritéria hodnocení pedagogických i nepedagogických pracovníků jsou zpracována. Diferencované odměňování pracovníků je vedením školy realizováno na základě deklarovaných kritérií.

Kontrolní systém školy je hodnocen jako nadprůměrný.

4 Informační systém - vnitřní a vnější

Vnitřní informační systém je účinný, je zabezpečován formou písemných sdělení na nástěnkách a denním kontaktem ředitelky se všemi pracovníci. Zaměstnanci mají zajištěn přístup k potřebným informacím, o důležitých věcech se dovídají včas. Důvěrné informace o dětech a zaměstnancích jsou uloženy v ředitelně mateřské školy, kde jsou dostatečně chráněny před zneužitím.

Významnou úlohu v předávání informací plní pedagogické rady viz bod 1 inspekční zprávy.

Rodiče jsou o činnosti mateřské školy informováni pomocí nástěnek umístěných u vchodu do mateřské školy a ve všech šatnách. Třídní schůzky se konají dle potřeby asi třikrát ročně, většinou před nástupem nových dětí a při akcích pořádaných mateřskou školou. Z předložených záznamů vyplývá, že účast rodičů je značná.

O průběhu výchovně vzdělávací práce v jednotlivých složkách výchovy jsou rodiče informováni aktuálními písemnými informacemi na nástěnkách v šatnách jednotlivých tříd.

Mateřská škola je schopna podávat informace o vývoji dítěte, učitelky mají zpracovanou pedagogickou diagnostiku všech dětí. Součástí informovanosti rodičů je nabídka služeb Pedagogicko-psychologické poradny Hradec Králové, kterou využívají zejména rodiče žádající pro své dítě odklad školní docházky.

Škola prezentuje výsledky práce dětí v oblasti výtvarné výchovy výstavkou výkresů a výrobků ve vstupní hale kulturního domu Dvorana ve Smiřicích. Veřejnost je dále informována o činnosti školy prostřednictvím příspěvků do Zpravodaje města Smiřic.

V Učitelských novinách byl uveřejněn článek o akci pořádané mateřskou školou v závěru minulého školního roku s názvem Sluníčkové odpoledne.

Vnitřní i vnější informační systémy jsou funkční, vnitřní je hodnocen jako spíše nadprůměrný, vnější jako nadprůměrný.

5 Vedení povinné dokumentace

Mateřská škola vede povinnou dokumentaci ve smyslu zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů (§ 45 b zákona č. 138/1995 Sb.)

Celkový systém vedení dokumentace je přehledný. Dokumentace je ve většině případů vedena na platných tiskopisech SEVT v souladu s pokynem MŠMT ČR č. j. 24 021/98-20 - Seznam povinné dokumentace škol a školských zařízení. Ředitelka byla upozorněna na dílčí nedostatek, který byl zjištěn v používání již neplatného tiskopisu Přehled výchovné práce (v jedné třídě).

Pravidelně je kontrolována oblast BOZP a požární ochrany, je prováděno proškolení zaměstnanců, což je písemně doloženo.

V průběhu inspekce byly předloženy tyto dokumenty :

- plán školy pro školní rok 1998/1999,
- zařazení do sítě škol,
- osobní spisy zaměstnanců,
- pracovní náplně zaměstnanců,
- BOZP - evidence úrazů,
- zápisy z revizí a kontrol,
- zápisy z pedagogických rad,
- evidence docházky pracovníků,
- fotoalbum a kronika školy.

Vedená třídní dokumentace:

- přehled výchovné práce,
- evidenční lístky,
- zmocnění o odvádění dětí pověřenou osobou,
- záznam o dítěti,
- týdenní plány výchovně vzdělávací práce.

Školní kronika je vedena soustavně po celou dobu činnosti MŠ od roku 1967.

Veškerá dokumentace je vedena přehledně, funkčně, v převážné většině případů má požadovanou výpovědní hodnotu.

Úroveň vedení povinné dokumentace i dokumentace explicitně vyplývající z dalších zákonných norem je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

6 Plnění učebních plánů, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Výchozím podkladem výchovně vzdělávacího programu mateřské školy je Program výchovné práce pro mateřské školy a jeho modifikace - časově tematické plány. Výchovně vzdělávací činnosti jsou realizovány na základě týdenních plánů, které učitelky zpracovávají podle jednotné metodiky. Plány jsou další konkretizací učebních plánů. Kontrolou bylo zjištěno odpovídající plnění učebních plánů.

Učební dokumenty jsou plněny, úroveň jejich plnění je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

7 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Mateřská škola je zálohovanou organizací bez právní subjektivity. Prostředky pro činnost získává od Školského úřadu Hradec Králové, provozní náklady hradí město Smiřice.

Stanovený rozpočet od školského úřadu umožňoval realizovat výchovně vzdělávací program mateřské školy, ale podobně jako na jiných mateřských školách vedl ekonomický tlak k navyšování počtu zapsaných dětí na třídu, ve sledované škole navíc i k souběžnému snižování úvazku jedné z učitelek.

Finanční prostředky přidělené Školským úřadem ve výši 1 742 774 Kč byly použity zejména na mzdy zaměstnanců, nákup pomůcek a ochranných prostředků. Částka určená na pomůcky postačuje pouze na nezbytné nákupy, obnovu zastaralých pomůcek neumožňuje - viz bod 8 inspekční zprávy.

Rozpočet z dotace zřizovatele ve výši 840 000 Kč umožnil zabezpečit provoz mateřské školy a přispěl ke zdárné realizaci výchovně vzdělávacího programu.

Finanční prostředky z jiného zdroje škola nemá.

K termínu inspekce nebyl dosud rozpočet na rok 1999 znám.

Rodiče na částečnou úhradu neinvestičních nákladů přispívají. Na základě rozhodnutí rady města Smiřice byl od ledna tohoto roku změněn příspěvek z původních 190 Kč na 155 Kč měsíčně.

Využívání finančních prostředků je efektivní. Ve srovnání se školskými zařízeními je hodnoceno jako průměrné. Jako závažný pedagogický nedostatek se jeví fakt, že ekonomické zřetele nutí vedení mateřské školy ke zvyšování počtu dětí ve třídě a souběžnému snižování pracovních úvazků.

8 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Mateřská škola je umístěna v budově, která je majetkem obce. Jedná se o komplex tří budov spojených chodbami. Původně objekt sloužil jako společné zařízení jesle a mateřská škola. Po skončení činnosti jeslí v roce 1994 připadly všechny budovy mateřské škole. Součástí budovy je služební byt školníka.

V budově bývalých jeslí je umístěna třída nejmenších dětí. K dispozici mají hernu, ložnici, šatnu, sociální zařízení a samostatnou oplocenou zahradu s pískovištěm, dvěma průlezkami. Prostory jsou pro zapsaný počet dětí dostatečně velké, dvě sociální zařízení jsou nedostačující. Součástí vybavenosti této budovy je dále šatna učitelek, přípravná k vydávání jídel a umývání nádobí.

Ve druhé budově, která je spojovacím a průchozím článkem všech objektů je umístěna dobře vybavená školní kuchyně.

V další budově jsou umístěny tři třídy, jedna v přízemí a dvě v patře. V přízemí jsou tři samostatné šatny vybavené odpovídajícím množstvím skříněk na oblečení a obuv, šatna učitelek, kancelář, místnost na pomůcky, sociální zařízení pro dospělé a dvě malé úklidové místnosti. Dále je v přízemí prostorná herna pro děti rozdělená na dvě části. V jedné části jsou rozmístěny stolky a dětské židle, druhá část s kobercem je určena pro hry, cvičení a spaní dětí. Vybavení nábytkem je kromě skříněk zastaralé, na jeho obnovu nejsou finanční prostředky. Součástí třídy je přípravná jídel a dostatečný počet sociálních zařízení.

V patře se nacházejí další dvě třídy se stejným zázemím jako v přízemí a ředitelna.

Velmi zastaralé je vybavení dětským nábytkem - židle a stolky, jejich inovace se jeví jako nezbytná. Rovněž koberce v jednotlivých hernách jsou zastaralé a jejich výměna je potřebná.

Objekt je podsklepen, ve sklepních prostorách je umístěna vybavená prádelna, dvě sušárny, sklad čisticích prostředků, WC, místnost vybavená jako žehlárna a mandlovna se šicím strojem, dílna školníka se základním elektrickým nářadím a plynová kotelna.

V jedné ze tříd je umístěn barevný televizor a videopřehrávač. Užívané pomůcky jsou zastaralé, na nákup nových opět nejsou potřebné finanční prostředky. Pro příklad: na vybavení čtyř tříd hračkami obdržela mateřská škola od školského úřadu částku 5 460 Kč, od obce pro celou MŠ na učební pomůcky částku 5 000 Kč na kalendářní rok.

Děti mají k dispozici rozsáhlou zahradu o rozloze 4 930 m². Na zahradě je rozmístěno šest pískovišť, sklad na hračky, lavičky, dřevěný altánek, betonové skruže sloužící jako průlezky, tři lavičkové houpačky, bazén a umělý svah pro sezónní činnosti.

Poslední výměna písku v pískovištích byla provedena v roce 1997.

Spolupráce s obcí ohledně údržby budovy je dobrá, byla přestavěna kotelna, opravena střecha a vyměněna skla ve spojovacích chodbách.

Vybavení pro administrativu školy je rovněž zastaralé, škola nedisponuje počítačem ani kopírovacím zařízením.

Vybavení pro tělesnou výchovu a pohybové aktivity dětí tvoří čtyři ribstole, jedna švédská bedna, čtyři zíněnky, drobné tělovýchovné náčiní (tyče, kroužky, obruče), strachové pytle, čtyři švédské lavičky.

Škola je vybavena jedním klavírem, dvěma Orffovými instrumentáři, dvěma zobcovými flétnami a jedním kusem přenosných elektronických varhan. Dále televizorem, videorekordérem, radiomagnetofonem. V porovnání s jinými předškolními zařízeními se rozsah didaktického vybavení jeví jako spíše podprůměrný, jeho doplnění je potřebné.

Revize tělovýchovného nářadí byly ve škole prováděny do roku 1996. K zajištění odpovídajících podmínek bezpečnosti cvičení na tělovýchovném nářadí v budově a školní zahradě nebyla projednána obnova provádění těchto revizí. V době inspekce byla zjištěna závažná stabilita kovové průlezky na školní zahradě, kterou využilo dítě při pohybové aktivitě.

Závažným nedostatkem je skutečnost, že v mateřské škole pouze jeden telefon umístěný v ředitelně školy, což negativně působí na výkon a průběh pedagogické práce. Tato situace nejen nedovoluje vnitřní propojení jednotlivých budov a tříd, zejména však způsobuje obtížnou dostupnost telefonu v případě úrazu či onemocnění dítěte. Rovněž jako nevyhovující je shledáván fakt, že vyučující musí opouštět třídu v případě kdy zvoní telefon. Děti jsou ponechávány bez dozoru.

Prostředí mateřské školy je pedagogiky podnětné a estetické.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako průměrné. Hodnocení je záporně ovlivněno nedostatečnou inovací a modernizací vybavení a didaktických pomůcek.

9 Hodnocení psychohygienických podmínek

Provoz mateřské školy je zajišťován denně od 6:30 do 17:00 hodin v hlavní budově pro děti z II., III.A a III.B třídy. V odloučené budově (bývalé jesle), kde je umístěna I. třída, je provozní doba určena od 6:30 do 16:00 hodin.

K pravidelnému spojování dětí dochází v odpoledních hodinách. Soustřeďování dětí z celé mateřské školy do jedné třídy je závislé na rozvrhu hodin přímé výchovné práce pedagogických pracovníků. Realizuje se nejvíce v závěrečné hodině od 16:00 do 17:00 hodin, ale již i po 15:00 hodině v sudé týdny pro děti ze III. B. Organizace pracovní doby pedagogických pracovníků v odpoledních hodinách je řešena nestandardním způsobem. Učitelky se střídají v zabezpečení konečného provozu do 17:00 hodin. Tato práce není zapracována do stabilního rozpisu pracovní doby, to znamená do plného úvazku 33 hodin přímé výchovné práce s dětmi. Při zajišťování provozu do 17:00 hodin v určeném týdnu učitelka nastupuje na přímou výchovnou práci o hodinu později (v 10:30 nebo v 11:00 hodin). Dochází tak k narušení plynulosti výchovně vzdělávacích činností za přítomnosti dvou pedagogických pracovníků dané třídy.

Vzhledem ke sníženému úvazku učitelky v první třídě je provoz této třídy ukončen o hodinu dříve a děti musí být převáděny do jiné budovy. Přechod je možný průchodem přes školní kuchyni (toto řešení je z hygienických a bezpečnostních důvodů nevhodné, v odpoledních hodinách je školní jídelna již uzamčena), nebo obejitím celého areálu (děti se musí převlékat a zase svlékat). Z hlediska psychohygienických i organizačních podmínek se zjištěné skutečnosti jeví jako nevhodné.

Režim dne je zpracovaný ve dvou variantách: A) pro děti nejmladšího věku v první třídě a B) pro děti druhé a obou třetích tříd. V uspořádání jednotlivých činností v průběhu dne je respektováno dodržování psychohygienických zásad pouze částečně. Tříhodinový interval mezi dobou podávání stravy je dodržován a podmínky pro realizaci doporučeného dvouhodinového pobytu jsou vytvořeny pro děti I. třídy. V ostatních třídách stávající organizace rozvrhu přímé výchovné práce učitelek nevytváří optimální podmínky pro zajištění dostatečně dlouhého pobytu dětí venku v dopoledním čase za příznivého počasí a vyhovujícího stavu ovzduší.

Pitný režim je ve škole zaveden, děti mají přístup k nápoji v průběhu celého dne. Délka odpoledního odpočinku dětí respektuje jednotlivé věkové zvláštnosti. Pravidelný každodenní odpočinek je realizován v první, druhé a jedné třetí třídě. Ve třídě, kterou navštěvují děti nejstarší věkové skupiny, probíhá diferenciací délky odpočinku dle individuální potřeby dětí. Ve druhém pololetí školního roku jsou organizovány za příznivého počasí po relaxační oddechové chvílce aktivní činnosti a pohybové aktivity dětí v přírodě náhradou za odpočinek na lehátku.

Mateřská škola věnuje ve svém programu zvýšenou pozornost a péči zdravému životnímu stylu. Je realizováno otužování vzduchem, omývání vodou v letních měsících, zařazuje se relaxační cvičení dle hudebních nahrávek. Děti z třetích tříd jsou vedeny k upevňování si správného návyku při pravidelném čištění zubů. Tato skutečnost je inspekci kladně hodnocena.

Stravování dětí probíhá v jednotlivých třídách. Jídlo je dováženo výtahy a porcováno v přípravných kuchyňkách. V době inspekce byla zjištěna nedostatečná organizace průběhu výdeje stravy ve druhé třídě. Učitelka, která zajišťovala bezpečnost a dozor u dětí, odcházela zároveň pro přídavky dětem mimo třídu.

Vyváženost spontánních, řízených činností a pohybových aktivit je zajišťována ve všech třídách. Pozitivně bylo hodnoceno osvětlení prostorů a dodržování odpovídající teploty k realizaci jednotlivých činností včetně dostatečného větrání.

Vybavení pracovních míst je řešeno v rámci prostorových možností budov. Zaměstnanci mají k dispozici šatny a sociální zařízení.

Velmi dobrá úroveň estetiky, čistoty, pořádku, přehlednosti v uložení pomůcek a materiálů dokazuje důslednost v plnění povinností zaměstnanců školy. Mateřskou školu zdobí práce dětí, ale i výrobky rodičů a dětí, které tvoří a zhotovují v návaznosti na výchovně vzdělávací program školy.

Psychohygienické podmínky jsou hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

10 Hodnocení personálních podmínek

Počet učitelek je pro výchovně vzdělávací činnost mateřské školy dostačující, problém činí částečný úvazek učitelky v 1. třídě, který neumožňuje žádné překrývání, u dětí je vždy jen jedna učitelka.

Určitou nevýhodou je nesplnění kvalifikačních požadavků u dvou učitelek. Začínající učitelce bez požadované kvalifikace byla nabídnuta možnost vzájemných hospitací, ta tuto možnost nevyužívá.

Další zjištění k personálním podmínkám jsou uvedeny v bodu 2.2 inspekční zprávy.

Personální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné.

11 Plnění učebních osnov

Časově tematické plány výchovně vzdělávací práce, které vycházejí z Programu výchovné práce pro mateřské školy jsou konkretizovány v jednotlivých třídách v týdenních plánech činnosti. Didaktické cíle jsou stanoveny ve všech organizačních celcích. Zpětná vazba k plnění učebních osnov je dokladována a vedením školy kontrolována v zápisech třídních knih.

Práce s dětmi, které mají odklad školní docházky, je prováděna na základě individuálních plánů dětí. Učitelky nemají k dispozici podklady z odborných psychologických vyšetření. Hospitační činností bylo zjištěno, že nároky na děti s odkladem školní docházky jsou ve vlastní výchovně vzdělávací činnosti diferencovány, je přihlíženo k individuálním potřebám dětí.

Škola poskytuje individuální preventivní logopedickou péči dětem s vadami výslovnosti v rámci nadstandardní nabídky jazykové výchovy. Každému dítěti, u kterého je diagnostikována vada řeči, je zavedena karta s výčtem hlásek, které je třeba vyvodit nebo fixovat. Do karet jsou zapisovány záznamy o průběhu nápravy a průběžné hodnocení úspěšnosti.

Děti mají založený sešit, do kterého učitelka zapisuje pokyny pro rodiče, texty k procvičení řeči a hodnocení, které má motivační charakter. Za splnění každého úkolu je dítě hodnoceno hvězdičkou.

Texty, slova a říkanky jsou čerpány z odborné literatury, kterou má učitelka k dispozici (J. Vyštejn - Vady výslovnosti, Zlatý klíček, Šimonovy pracovní listy, Zlomíš si jazýček, Obrázková škola řeči).

Výchovně vzdělávací program školy je plněn. Tato oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

12 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

V průběhu inspekce bylo provedeno celkem 20 hospitací. Ranní hry byly sledovány 4krát, řízená činnost v jednotlivých složkách výchovy 5krát, režimové momenty 3krát, odpolední zájmové činnosti a náhradní relaxační aktivity 2krát, ranní cvičení 3krát a pobyt venku 3krát.

Ranní hry

Časový prostor pro realizaci hrových aktivit byl dostatečný. Didaktické cíle byly stanoveny. Učitelky vytvořily dětem velmi dobré podmínky pro realizaci rozmanitých činností. Byla respektována zásada svobodné volby činnosti a výběru hraček. Zároveň byly dětem nabídnuty řízené aktivity mezi spontánními činnostmi, byly využity individuální a skupinové formy práce. Děti s výrazným zájmem a aktivitou uplatňovaly samostatnost a již získané dovednosti při plnění úkolů z pracovní a výtvarné výchovy.

Učitelky děti vhodně motivovaly, povzbuzovaly pochvalou, případnou pomocí. Uplatňovaly individuální přístup při zapojování dětí do činností a jednotlivých aktivit.

Aktivní spolupráce dětí s učitelkou dokladovala klidná a tvůrčí atmosféra hospitovaných tříd. Kladně byla hodnocena diferenciací činností dle obtížnosti ve třídě, kde jsou děti s odkladem školní docházky. Pozitivním jevem bylo zařazování pohybových aktivit, průběžné plnění stanovených didaktických úkolů z výtvarné a pracovní výchovy. Zjištěným nedostatkem byla malá důslednost ze strany jedné vyučující při vytváření návyku správného držení tužky u dětí.

Vybavenost tříd pomůckami a hračkami umožňovala realizaci rozmanitých činností. Vytvořené hrací kouty v prostorách tříd využívaly děti pro námětovou a tvořivou hru ve skupinách.

Úroveň ranních her je hodnocena nadprůměrně s výraznou převahou pozitiv.

Ranní cvičení

Struktura ranního cvičení odpovídala požadavkům předškolní výchovy. Učitelky využívají metodických listů s jednotlivými skladbami zdravotních cviků. Děti cvičily v uvolněném oděvu, v některých třídách se převlékaly do cvičebních úborů. Byl uplatňován princip názornosti, učitelky poskytovaly dětem vzor při cvičení. V jednom případě ve vedení dětí převažovalo mluvené slovo učitelky, nebyla uplatněna výraznější motivace. Vhodně bylo využito tělovýchovné náčiní. Děti vlastní provádění cviků doprovázely zpěvem písní a deklamací říkanek, čímž si omezovaly možnost realizace správného postupu dechových cvičení. Na aktivitu prováděných činností působilo jednání učitelky, byly řešeny i drobné konflikty mezi dětmi.

Hygienické podmínky byly dodrženy, děti projevovaly radost z pohybu, nedostatečná pozornost byla věnována dodržování výchozích poloh u jednotlivých cviků.

Kladně byla hodnocena promyšlená metodická stavba ranních cvičení a velmi dobrá kvalita návyků a dovedností dětí v oblasti pohybového rozvoje, sebeobsluhy a samostatnosti.

Úroveň sledovaného organizačního celku - ranního cvičení - je hodnocena nadprůměrně.

Řízená činnost

Činnost z tělesné výchovy byla realizována s celou skupinou dětí. Byly dodrženy hygienické podmínky. Sledována byla uspokojivá míra jejich samostatnosti při přípravě na zaměstnání. Skladba tělesné výchovy vycházela z plánu výchovně vzdělávacího procesu třídy, obsahovala jednotlivé části v souladu s metodikou tělesné výchovy. Děti byly motivovány slovem, pokynem, rozmanitými činnostmi a nabídkou náradí a náčiní. Činnost prováděla s dětmi učitelka z jiné třídy. Toto opatření vyplývá ze struktury organizace provozu školy.

Učitelka děti povzbuzovala, sama se aktivně zapojovala do cvičení. Děti reagovaly přirozeně, spontánně, ale v průběhu cvičení vznikala i atmosféra neklidu a drobných konfliktů mezi dětmi. Byly procvičeny jednotlivé svalové skupiny, zvýšenou pozornost je třeba věnovat výchozím polohám při provádění zdravotních cviků. Některé děti nemají ještě zvládnutou odpovídající techniku kotoulu vpřed.

Frekvenci aktivní činnosti dětí snižovala uplatněná metoda proudového cvičení a realizovaná sestava pohybových aktivit. Docházelo k pasivnímu prostoji dětí při čekání na uvolnění místa k provedení daného úkonu.

Průběh jazykové výchovy byl částečně negativně ovlivněn probíhající aktivitou ve škole - fotografování dětí ze všech tříd. Činnost neprobíhala v kmenové třídě. Učitelka měla promyšlený metodický postup, vhodně volené pomůcky. Děti byly aktivizovány střídavým zařazováním činností na soustředění pozornosti. Úkoly plnily individuálně a skupinově. Plnění stanoveného úkolu bylo efektivní, zřejmě však byla únava některých dětí. Přístup učitelky byl citlivý, zaměstnání bylo motivované. Byla prokázána velmi dobrá úroveň při zvládnutí požadovaných úkolů jazykové výchovy vzhledem k individuálním schopnostem a věkovým zvláštnostem dětí sledované třídy.

Pracovní výchova respektovala metodické zřetele. Vhodně byla uplatněna didaktická zásada názornosti a důslednosti. Optimální byla stimulace dětí k výkonu - vyučující motivovala a hodnotila výsledky práce dětí.

Literárně dramatická výchova je organizována prostřednictvím nadstandardní aktivity školy. Děti se připravují na dramatizaci pohádky O Růžence. Účastní se jí i děti ze základní školy. Kladně bylo hodnoceno rozvíjení fantazijních představ dětí, důsledné uplatnění jazykové rozcvičky, citového prožitku a dramatických improvizčních etud. Efektivita hodiny byla na velmi dobré úrovni, vyučující zařazuje alternativní metody práce, její odborná připravenost je kladně hodnocena.

Rozvíjení poznání bylo zaměřeno na rozlišování dopravních prostředků. Kladně bylo hodnoceno časté střídání činností a změna polohy těla dětí. Dynamičnost činností a vhodné uplatnění motivace prostřednictvím loutky. Děti byly aktivní po celou dobu činnosti, jejich komunikativní dovednosti byly učitelkou vhodně rozvíjeny a podporovány.

Řízené činnosti byly hodnoceny jako nadprůměrné.

Pobyt venku

Didaktický cíl pobytu venku byl stanoven. Hlavní náplní byla poznávací činnost, návštěva výstavy zaměřená na tradice a zvyklosti velikonočních svátků. Děti byly seznámeny s vysokou úrovní estetiky prostředí. Shlédly bohatou škálu výrobků, dekorativních předmětů a zajímavostí ve vztahu k oslavám velikonočních svátků. Vhodně byla uplatněna mravní výchova. Na tuto část pobytu venku bezprostředně následovala další poznávací část se zaměřením pozorování dopravy, určování dopravních prostředků, jmenování květin v zahrádkách. Zvýšený důraz byl kladen na upevňování návyku správného dodržování postupu při přecházení vozovky.

V závěrečné části byl dětem poskytnut prostor ke spontánním pohybovým aktivitám na školní zahradě s využitím volného pohybu po zahradě.

Další sledovaný pobyt venku měl jasně stanovenou a promyšlenou strukturu, která uspokojovala pohybové, rekreační i poznávací potřeby dětí. Učitelka s dětmi neustále komunikovala, vytvářela dostatek herních, soutěživých a pohybových aktivit. Vhodně využívala náhodného pozorování, vedla děti k interpretaci vlastních poznatků.

V jednom případě sledovaného pobytu venku byly zjištěny drobné nedostatky v oblasti metodické, které vyplývaly z krátké odborné praxe vyučující.

Pobyty venku byly celkově hodnoceny jako spíše nadprůměrné.

Režimové momenty

Ve třídách byl sledován průběh a organizace v době podávání dopolední svačiny, oběda, přípravy na pobyt venku a odpočinku dětí nejstarší věkové skupiny.

Děti jsou vedeny k samostatnosti, úroveň získaných návyků sebeobsluhy, hygieny a kultury stolování odpovídá věku dětí. Částečná chaotičnost a neklid byly zjištěny v průběhu podávání oběda ve druhé třídě.

Odpolední odpočinek nejstarších dětí byl organizován v jednotlivých fázích. Po obědě děti relaxovaly v prostorách herny a potom odešly na pobyt venku do parku. Tato organizační forma poskytovala dětem možnost plnění úkolů a rozšiřování si poznatků v oblasti rozvíjení poznání. Zároveň byly dány dětem podněty k realizaci výtvarných a pohybových aktivit nabídkou pomůcek.

Organizační celek je hodnocen nadprůměrně.

13 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Podmínky pro rozvoj osobnosti dětí jsou v mateřské škole vytvořeny na velmi dobré úrovni. Děti jsou vedeny k samostatnosti, k tvořivosti, jsou systematicky rozvíjeny vědomosti, dovednosti a návyky z oblasti mravní výchovy.

Ve škole je realizováno systematické provádění grafických cviků, děti jsou seznamovány s rozmanitými výtvarnými technikami. Výrazným pozitivem je rozvíjení tvořivosti dětí a včleňování aktivní účasti rodičů do výchovně vzdělávacích aktivit mateřské školy.

Vedení dětí k pořádku, k udržování čistoty je uplatňováno nenásilně a důsledně v průběhu celého dne. Děti vzájemně spolupracují, respektují se, mají vytvořené pozitivní vzájemné vztahy, jsou komunikativní, dobře navazují kontakty.

Přístup učitelek je partnerský, chování dětí k dospělým slušné.

Osobnost dítěte je rozvíjena v dobrých podmínkách, které odpovídají požadavkům předškolní výchovy a vzdělávání. Na základě výsledků inspekčního zjištění je hodnocen rozvoj osobnosti dětí a utváření všeobecné kulturnosti, osobních kompetencí, hodnotových orientací a postojů jako nadprůměrný.

14 Výroční zpráva

Přestože zákon č. 564/1990 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství nevyžaduje zpracování výroční zprávy u mateřských škol, zpracovala ředitelka Mateřské školy Smiřice výroční zprávu o činnosti za školní rok 1997 - 1998. Zpráva obsahuje všechny údaje požadované ve výročních zprávách škol a podává celkový přehled o činnosti mateřské školy.

Pedagogičtí pracovníci byli s obsahem výroční zprávy seznámeni na pedagogické radě dne 27. srpna 1998.

Výroční zpráva je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

15 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Dalšímu vzdělávání a odbornému růstu učitelek je ze strany ředitelky věnována náležitá pozornost. Plán dalšího vzdělávání pedagogů tvoří součást ročního plánu školy.

Učitelka bez odborné a pedagogické způsobilosti dálkově studuje obor vychovatelství na Pedagogické fakultě v Brně.

Další učitelky se účastní akcí a kurzů pořádaných Školským úřadem a Pedagogickým centrem Hradec Králové. V tomto školním roce navštívily tyto akce: hudební dílna zábavnou formou a keramická dílna. Kurz dramatické výchovy absolvovala učitelka, která několik let vede ve škole literárně dramatický kroužek (náklady ve výši 2 000 Kč nebyly zaměstnavatelem uhrazeny, tuto aktivitu si hradila učitelka ze svých prostředků).

Získané vědomosti a dovednosti následně uplatňují při výchovně vzdělávací práci ve svých třídách i při vedení zájmových kroužků.

Ve škole jsou odebírány odborné časopisy Učitelské noviny, Děti a my, Předškolskou výchovu, Školství a Informatorium.

Péče o další vzdělávání učitelů je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

16 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Mateřská škola zabezpečuje nabídku nadstandardních aktivit. Jejich realizace je prováděna formou jednorázových edukačních aktivit a prostřednictvím celoroční pravidelné činnosti kroužků zaměřených na rozvoj talentu dětí a uspokojení speciálních potřeb dětí v oblasti logopedické péče. Plán dalších aktivit tvoří součást ročního plánu školy.

Ve škole je prováděna individuální preventivní logopedická péče, dále je zde již tradičně organizována činnost pěveckého souboru Sluníčko a literárně dramatického kroužku. Tyto aktivity odborně vedou učitelky školy, nabídka je organizována ve vhodné časové frekvenci a optimálně doplňuje standardní rozsah výchovně vzdělávacího programu školy. Aktivity jsou realizovány v rámci nadstandardní nabídky školy a jsou bezplatné.

Další aktivitou je projekt pod názvem Pohádková rodina, jehož cílem je spolupráce dětí, školy a rodiny. Jedná se o cílené prohlubování edukačního prostředí školy. Akce

jsou organizovány třikrát do roka, rodiče se aktivně účastní, jsou pořádány soutěže pro celé rodiny (Sluníčkové odpoledne“, pečení perníkového srdce pro Manku aj.).

Na třídní schůzce měli pracovníci školy i rodiče možnost vyslechnout přednášku lektorky ze Soukromé kineziologické poradny v Praze o moderní metodě kineziologie. Na základě této přednášky vznikl ze strany učitelek i rodičů zájem o realizaci kurzů kineziologie. Aktivita je organizována v šestitýdenním cyklu a dosavadní výsledky vedly dle sdělení ředitelky školy k úspěšnému odstranění některých poruch u dětí. Spolupráce dále pokračuje, náklady hradí rodiče dětí. Mateřská škola poskytuje se souhlasem zřizovatele místnost pro provádění terapie.

Mateřská škola vyvíjí iniciativu ke spolupráci se Základní školou ve Smiřicích, děti každoročně navštěvují první třídu Základní školy ve Smiřicích. V průběhu roku jsou organizovány výlety, slavnosti, besídky a karneval, exkurze na pracoviště rodičů.

Tradiční je rovněž spolupráce s Městským úřadem ve Smiřicích, škola zabezpečuje kulturní vystoupení u příležitosti vítání občánků. Zajímavou akcí je organizování slavnosti pod názvem „vynášení zimy“. Děti z mateřské školy třikrát od roka vyrábějí drobné dárky pro občany z Domova důchodců ve Smiřicích.

Práce v nadstandardních aktivitách - vedení kroužků a individuální logopedické prevence - je systematická, probíhá podle předem stanoveného plánu činnosti, pozitivně přispívá k osobnostnímu rozvoji dětí, umožňuje rozvoj talentu a nadání v estetické výchově a celkově zkvalitňuje edukační prostředí školy.

Další aktivity, které výrazně ovlivňují činnost školy, jsou hodnoceny jako nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Materiálně technické podmínky umožňují výchovně vzdělávací činnost mateřské školy. V oblasti vybavenosti didaktickým zázemím budovy i školní zahrady je stav uspokojivý, nedostatkem je nedostatečná inovace a modernizace zařízení, rovněž inovace didaktického zázemí školy není optimální. Důvodem je nedostatek finančních prostředků.

Inspekci byla zjištěna velmi dobrá kvalita výchovně vzdělávací práce školy, která je výrazně obohacena dalšími aktivitami školy, které prohlubují edukační prostředí školy.

Kvalita řízení školy je na velmi dobré úrovni, je vytvořen funkční systém řízení školy.

Dílčí nedostatky byly shledány v organizačních podmínkách výchovně vzdělávací práce školy a jsou v převážné většině způsobeny podhodnocením rozsahu úvazků přímé výchovné práce učitelek ve vztahu k počtu přijatých dětí. Situace je zapříčiněna rozporem mezi pedagogickými a ekonomickými zřeteli předškolní výchovy a vzdělávání dětí. V průběhu inspekce byla učiněna částečná náprava stavu.

Pro výkon inspekce byly vytvořeny velmi dobré podmínky, ředitelka školy byla přístupná kritice, konstruktivně na ni reagovala.

Podmínky a průběh výchovně vzdělávací práce a kvalita řízení jsou celkově hodnoceny celkově jako spíše nadprůměrné.

Vymezení zásadní kladů:

- kvalita výchovně vzdělávací činnosti školy,

- nabídka nadstandardních aktivit zaměřených na rozvoj péče o talentované děti a vyhovění speciálním potřebám dětí,
- kvalitní systém řízení školy.

Vymezení zásadních nedostatků:

- podhodnocení personálního stavu pedagogů vzhledem k počtu zapsaných dětí.

Doporučení inspekce k další činnosti školy:

- provést výměnu písku v pískovištích,
- inovovat dětský nábytek - židličky a stolky,
- postupně provádět inovaci zařízení, zejména koberců v hernách,
- usilovat ve spolupráci se školským úřadem a zřizovatelem o soustavné doplňování a inovaci didaktických pomůcek,
- zajistit ve spolupráci s OHS v Hradci Králové stanovení hygienické kapacity třídy, která je umístěna v budově po bývalých jeslích,
- ve spolupráci s vedoucí stravování dořešit organizaci výdeje stravy ve druhé třídě,
- provádět pravidelně revize tělovýchovného nářadí,
- vybavit školu telefonní ústřednou, vyřešit stávající nedostupnost telefonu ve dvou budovách,
- usilovat o složení pedagogického sboru s plnou odbornou a pedagogickou připraveností,
- zeefektivnit rozvrh pracovní doby učitelek,
- projednat v nadcházejícím školním roce se zaměstnavatelem adekvátní počet pedagogů ve vztahu k počtu zapsaných dětí v souladu s pedagogickými a organizačními zřeteli,
- nadále věnovat pozornost projektové metodě vyučování v mateřské škole, rozvíjet teoretické i praktické poznatky a vědomosti s uplatňováním této didaktické metody,
- projednat se zaměstnavatelem úhradu nákladů na další vzdělávání učitelek, zejména v těch případech, kdy jsou získané vědomosti bezprostředně využívány ve výchovně vzdělávací práci školy.

razítko

Podpisy inspektorek: vedoucí týmu Mgr. Miluše Urbanová v. r.

členky týmu Mgr. Věra Nosková v. r.

Miloslava Beránková v. r.

V Hradci Králové dne 3. května 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 11. května 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Eva Brožová v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel:	11. června 1999	091 402/99 - 1450
Školský úřad:	11. června 1999	osobně pí. Turnovská

Připomínky ředitelky školy- nebyly podány

Datum	Čj. ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly doručeny.